

BOERDERIJ GING IN 1974 IN VLAMMEN OP

De laatste Erfgooiers op Oud Bussem

In de namiddag van dinsdag 2 juli 1974 rond 5 uur brandde aan de Flevolaan op de grens van Naarden en Bussum in korte tijd een oude boerderij tot de grond toe af. Ook de hooiberg, de oude werkplaats en timmerwinkelgingen verloren. De woonhuizen aan de voorzijde raakten zwaar beschadigd. Door de rieten daken in de omgeving nat te houden wist de brandweer te voorkomen dat de brand oversloeg naar de belendende panden. De brand ontstond tijdens het inbrengen van hooi op de hooizolder. De oorzaak was onbekend.

Erfgooiers

Dit was het roemloos einde van de boerderij Oud Bussem die bij de Hofstede Oud Bussem lag. De boerderij werd sinds 1956 van de erfgenamen van de voormalige eigenaar Floris Vos gepacht door Toon van Eijden, vader van een gezin met 14 kinderen. Omdat hij afstamde van een erfgooiër die op de erfgooiërslijst van 1708 staat, had hij het recht zijn koeien te

laten grazen op de gemeenschappelijke weidegronden in de omgeving. Hij zorgde ervoor dat twee van zijn zoons een gedeelte van de hofstede, landerijen en de boerderij konden pachten.

Zijn zonen Herman(1931-2021) en Gerard (1934) wilden er een zogenoemd gemengd bedrijf van maken. Herman trouwde in januari 1956 met Riet Boersen (1929-2019). Gerard trouwde enige jaren later met Mien van den Berg (1936-2015). Beide echtparen stichtten een gezin. Hier en daar werden wat kleine aanpassingen aan de stal gedaan en er werd vee gekocht om te kunnen beginnen.

Gemengd bedrijf

In het begin van de jaren 60 liep het bedrijf van de gebroeders Van Eijden goed. Ze hadden een melkveehouderij, kippen, varkens en ze bewerkten akkers. Ze investeerden en breidden waar mogelijk uit. Later in de jaren 60 werd duidelijk dat Oud Bussem voor twee gezinnen toch onvoldoende toekomst bood. Herman wilde daar-

■ De boerderij voor de brand

om een nieuwe moderne melkveehouderij in de nieuwe polder Oostelijk-Flevoland beginnen. Maar daarvoor moest je solliciteren en een selectieproces doorlopen. Na enige vergeefse pogingen solliciteerde hij naar een melkveebedrijf in de omgeving van Lelystad. Daar werd hij 'aangenomen' omdat met het toewijzen van een pachtbedrijf aan Herman ook knelpunten in het Gooi werden opgelost. Daar was men immers bezig het aantal boerenbedrijven terug te brengen. Gerard bleef op Oud Bussem om daar het bedrijf op kleinere schaal voort te zetten.

De eerste 'wijker'

Toen Herman vertrok, werd hij een zogenaamde 'wijker' (een Erfgooiër die zijn bedrijf buiten het Gooi voortzet). Hij kreeg als een van de eersten een lening om een nieuw bedrijf elders te beginnen van de Erfgooiërsvereniging Stad & Lande, die door verkoop van erfgooiërsgronden veel geld in kas had. Herman bleef nog tot 1993 melkveehouder in Lelystad, waarna zoon Johan het bedrijf overnam. In 2009 verkocht Johan de boerderij en stopte als melkveehouder.

De tweede 'wijker'

Voor Gerard betekende de komst van uitgeverij Strengtholt op de Hofstede in 1970 een beperking van de mogelijkheden van zijn bedrijf. Hij was daarom van plan om de koeien naar elders op de Naardermeent te verhuizen. Toen de erven van Floris Vos na de brand in 1974 besloten de boerderij niet meer op te bouwen, maar alleen de woonhuizen te herstellen, was het voor Gerard einde verhaal.

Hij moest vóór de winter op zoek naar een nieuwe plaats voor zijn koeien. Ook moest er weer een

■ Na de brand (Stadsarchief Naarden)

■ De brand (Stadsarchief Naarden)

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Pareltje

Het Spiegel in Bussum is één van de oudste villaparken in Nederland. Tussen 1874 en 1940 werden hier prachtige panden neergezet, waarvan er nu zo'n 30 de status Rijksmonument hebben. Volgens sommigen is het ook één van de mooiste wijken. Eén van de pareltjes staat op bijgaande foto uit 1895: Villa Njord in aanbouw aan de Willemslaan 32.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

■ Het logo van Stad en Lande

wintervoorraad voer voor de koeien komen. In Kuinre, aan de rand van de Noordoostpolder, kocht hij een melkveebedrijf van 21 hectare met bijbehorende opstallen en een wintervoorraad veevoer. Daarmee werd ook Gerard een 'wijker' en kwam er definitief een einde aan de agrarische activiteiten op Oud Bussem. Gerard verkocht in 1994 zijn melkveehouderij in Kuinre en ging met pensioen.

Klaas Oosterom

Met dank aan Anton H.R. van Eijden, zoon van Herman, die ook veel gegevens van zijn oom Gerard en andere familieleden ontving.

■ Gerard van Eijden bij de restanten